

BESZÉLGETÉS LAKOS NÓRÁVAL

„Mosolygós film lett”

SOÓS TAMÁS DÉNES

A HAB ELEMELT MESE A PÁRKAPCSOLATOK HOSSZÚTÁVÚ MŰKÖDÉSÉRŐL.

• *Mondhatjuk, hogy a Hab a magyar Csokoládé?*

Én nem mondanám, mert bár mindkét filmben van édességbolt, a *Csokoládé* drámaibb film, és másról is szól. A mi filmünk nagy része egy párkapcsolati laboratóriumban játszódik, és azt boncolgatja, hogy mitől működhet hosszútávon egy párkapcsolat. Nem szeretném más filmekhez hasonlítani a *Habot*, mert az téves elvárásokat keltethet, de több olyan visszajelzést kaptunk, hogy olyan, mintha egy francia vígjátékot néznének. Ez nem áll tőlem messze, úgy nőttem fel, hogy francia újhullámos filmeket néztem az anyukámmal. A francia filmeknek van egyfajta eleganciája, ami a képi feldolgozás mellett a kosztümökből, a látványvilágból, a zenéből is ered. Nekünk is fontos volt, hogy ne úgy vegyük fel a filmet, hogy snitt, ansnitt, poén. Törekedtünk rá, hogy vizuálisan is izgalmas legyen. Régóta dolgozunk együtt Bálint Dániel operatőrrel és Szurdi Juci látványtervezővel, közös az ízlésünk, ami nagyban segítette a munkát.

• *A Habnál mi volt a vizuális koncepciótok?*

Az első pillanattól kezdve fontos volt, hogy szakadjunk el a nagyon világos, steril, reklámos képi világtól, ami gyakran jellemzi a vígjátékokat, és inkább egy színekben gazdag, elemelt mesevilágba helyezzük a történetet. Ehhez egy izgalmas, elegáns, múlt századi kastélyt választottunk fő helyszínnek, amit átrendeztünk, átfestettünk. A színek összeállításánál is fontos volt, hogy elegáns, mégis bátor színeket használjunk. Nem akartunk rikító neonszíneket, de azt se, hogy döglött fakó legyen a film. Végül a tompított, pasztelles színek mellett döntöttünk: kék, zöld, púder. Piros nincs a filmben.

• *Túlságosan magától értetődő, ha sok a piros egy romantikus komédiában?*

Inkább arról volt szó, hogy a főszereplőnk, Kerekes Vica vörös hajú, és az ő színei alapvetően meghatározták a filmet. Vicának a púderes, a kékeszöld színek álltak jól, azokba öltöztettük őt. Egy jelenetben adtunk csak rá vörös ruhát, amikor csábítani akar, és úgy néz ki, mint az animált csaj a *Roger nyúl a pácban*.

• *Egészen különböző filmeket rendeztél eddig. Forgattál dokumentumfilmet a magyar bajszokról, dolgoztál Cserna-Szabó András írásaiból, rendeztél a Tóth János szitkóban. Egyvalami mégis közös a munkáidban: a humor. Egyértelmű volt, hogy romantikus vígjátékkal kezd a nagyjátékfilmes pályát?*

Igaz, hogy jellemzően humoros, játékos formában dolgozok fel komolyabb kérdéseket is, de nem volt egyértelmű, hogy egy romantikus komédia lesz az első nagyjátékfilmem. Azt gondoltam, hogy gyerekeknek vagy fiataloknak szóló filmet fogok rendezni. Nagyon szeretem ezt a műfajt, mert jó lehetőséget ad arra, hogy saját világot hozunk létre, amiben bármilyen örültség megtörténhet. Több gyerekfilmmel is pályáztam és az egyiket fejlesztettük is a Filmalpnál, de végül nem támogatták a gyártást. Pár nappal a visszautasító döntés után hívták fel Angelusz Iván producer, hogy érdekel-e a *Hab* megrendezése, amit Fekete Fruzsina írt. Azt éreztem, hogy soha többé nem akarok pályázni és forgatókönyvet fejleszteni, ha ekkora csalódás a vége, szóval írták meg a könyvet, pályázzanak, és ha nyernek, megrendezem a filmet. Aztán per sze nem így lett, mert amikor bekerült a forgatókönyv-fejlesztésbe a *Hab*, akkor belefolytam, és sok mindent közösen gondoltunk végig.

• *Mennyire tudtad személyessé formálni a történetet?*

Teljes mértékig. Terápia lett számomra ez a film. Hogyan lehet elengedni egy szerelmet, ami nem működik? Ezzel a kérdéssel mindenki szembesült már. Én is. Eleinte inkább azzal volt nehéz megbarátkoznom, hogy valakik álcsládnak adják ki magukat. Sokszor láttuk már ezt vígjátékokban, így kérdés volt számomra, hogyan lehet ebből valami érdekeset kihozni.

• *Legutóbb épp az egyik főszereplőtök, Mátray László előző filmjében, a Seveledben sütöttél el az ötletet.*

Párhuzamosan forgattunk Orosz Déneséssel, egyeztetni is kellett, hogy Laci el tudjon menni egy fél napra a *Seveledbe*. Mind a két filmben megjelenik az elköteleződéstől való félelem, de ez generációs kérdés a mai harmincasoknál, nem csoda, hogy többször is előjön ez a téma. A *Habban* a főhőseink bekerülnek egy olyan szerelemlaboratóriumba, ahol azt vizsgálják, hogy a párok együtt maradnak-e hosszútávon. A főhőseink, akik egy idealizált, túl romantizált álmoképet kergetnek a szerelemről, itt találkozunk igazi párokkal, családokkal, akik kicsit sem hasonlítanak a szerelmes dalokban, és filmekben megjelenő emberekre. Ezekben a párokban meg tudtam fogalmazni archetipusokat, akiket a rokonaim, a barátaim, ismerőseim között láttam, vagy épp saját magamból fakadtak. Ez az út, amin a főhőseink végigmennek, sok harmincasnak ismerős lehet. Hiszen a *Hab* arról is szól, hogy le kell számolni az idealizálással, hogy el tudd fogadni, milyen valójában párkapcsolatban élni.

• *Könnyen kaphatott volna vicces politikai töltetet a sztori, ha az álcslád a CSOK-tól várja a milliókat. Felmerült ez ötletelés közben, vagy úgy láttátok, ez már nem férne bele egy magyar romkom kereteibe?*

Az egész történet magyar közegben játszódik, ami meghatározza a karakterek problémáit és lehetőségeit is. Így eszébe juthat erről a helyzetről a nézőnek a család, mint kiemelten fontos támogatandó modell. Ugyanakkor ez nem volt cél. Ha egy romkomnak nem kifejezetten az a célja, hogy görbe tükröt tartson a társadalom elé, szerintem nem érdemes belemenni a politikálásba. Ha három ember álcsládnak adja ki magát, az egyébként is egy mese lesz, ami nem ezen a szinten beszél a valóságról.

• Két olyan színészt választottál a főszerepekre, akiket nem feltétlenül a vígjátéki műfajjal azonosítunk.

Kerekes Vica Csehországban több vígjátékban is szerepelt, Mátrayra valóban nem a vígjátéki vonal jellemző. Vica az első pillanattól a fejemben volt, mint főszereplő, de sokat castingoltunk, mert az eredeti koncepció a forgatókönyv szerint az volt, hogy egy *girl next door* típusú színésznő játssza a főszerepet. Végül maradtam a saját koncepcióm mellett, miszerint ha már irreális helyzetre alapul a történet, és ebből fakadóan álmod árulunk, akkor legyen bombacsaj a főhős; a csaj a szomszédból akkor jó, ha valós sztorit mesélünk el. Vica számomra egy mesefigura, aki egyszerre bájos és közben elképesztően szexi, és fotogén. Nem beszélve arról, hogy nagyon jó színésznő is, amit ebben a filmben végre meg is tud mutatni. A férfi főszereplőt már sokkal nehezebb volt megtalálni, mert a harmincas-egyvenes korosztályban nehéz olyan színészt találni, aki egyszerre vagány, laza, mégis férfias. Hosszas keresgélés után próbálkoztam valakivel, akinek improvizációs múltja volt, de nem volt profi színész. Azonban végül magánéleti okokból nem tudtunk vele belevágni a filmbé. Így pár héttel a forgatás előtt Mátray Lászlót kértem fel a férfi főszerepre, aki egy másik szerepet játszott volna a *Habban*. Mátray egy elegánsabb, komolyabb karaktert adott a férfi főhősünknek, mint amit az eredeti forgatókönyv sugallt, azonban Vicával nagyon jól kiegészítették egymást. Nem beszélve arról, hogy lett két elképesztően attraktív

főhősünk, akik tényleg úgy néznek ki, mint egy hollywoodi sztárpár.

• Mondják, hogy a könnyű műfajt a legnehezebb jól megrendezni. Neked mi jelentett kihívást a romkom-rendezésben?

A ritmus. A magyar nyelv bonyolultabb, ezért a színészek lassabban beszélnek a filmekben, pláne a vígjátékokban, mint az amerikaiak. Most úgy érzem, a *Habban* is lehetne egy-két helyen picit gyorsabb a párbeszédék ritmusa. Kihívás volt az is, hogy megtaláljuk, mitől tud egy film úgy vicces lenni, hogy közben nem kínosak a poénok. Szeretem, hogy a *Hab* mosolygós film lett, a humor a karakterekből, a helyzetekből fakad. Azért van benne pár primér geg is, amikről a teszttétitízesen kiderült, hogy elképesztően működik a nagyközönségnek, így ezeket is meghagytuk.

• A *Hab* arról is szól, hogy ki mennyire van a helyén az életében. Rendezőként te ott tartasz, ahol szeretnél?

Inkább nem, mint igen. De alapvetően elégedetlen típus vagyok, ami egyszerre visz előre, másrészt viszont idegesítő tud lenni, főleg a környezetem számára. Tudom, hogy meg kéne nyugodnom, és örülni, most például annak, hogy moziba kerül az első nagyjátékfilmem. De nem vagyok teljesen elégedett persze. Talán tarthatnék egy mozifilmmel előrébb például. Akkor végeztem a Filmművészetin, amikor összeomlott az MMK, és ez megnehezítette az indulást. Nem volt hová pályázni itthon, ezért külföldön kerestem a lehetőségeket. Így kerültem be a szarajevói filmfesztivál talent campus programjába, ahol leforgattam az *Edina* című kisfilmet, amivel több díjat is nyertünk. Ugyan-

itt találkoztam egy német producerrel, akivel koprodukcióban forgattam végül több országban a *Magyar bajusz* című dokumentumfilmet. Aztán jött az új rendszer, ahol kaptam forgatókönyv-fejlesztésre támogatást, azonban gyártásra nem. A filmezés sokszor lassú és küzdelmes procedúra. Hiába dolgozol valamin évekig, a döntőbizottság ízlése kiszámíthatatlan. Így muszáj vállalni mást is mellette, ami lehet sorozat, reklám, vagy egy olyan projekt, ami nem egy bizottság aktuális döntésétől függ. Én a tévésorozatok rendezése mellett megalapítottam a Gyerekfilm Akadémiát, ahol 10-18 évesekkel dolgozunk együtt a filmterveiken. Ezeket a workshopokat azért szeretem nagyon, mert ez a tiszta kreativitásról szól, nincs benne semmi olyasmi, ami a nagy pénzből készülő filmeknél elvonja a figyelmet az alkotástól. És ez csodás! Emellett pedig létrehoztam az első Nemzetközi Gyerekfilm Fesztivált Cinemira néven, ahol a világ legkiemelkedőbb fiataloknak szóló filmjeit mutatjuk be a magyar közönségnek, mert fontosnak tartom, hogy megismerjék a fiatalok a minőségi gyerekfilmeket, és engem is nagyon érdekel, hogy mik készülnek. Ezek mellett pedig folyamatosan keresem az utam, hogy milyen filmet szeretnék forgatni következőleg.

• És mire jutottál?

Imádom a *Habot*, de most úgy érzem, szeretnék valami olyat csinálni, ami teljes mértékben belőlem fakad. Van egy tervem, ami bejutott egy rangos, nemzetközi forgatókönyv-fejlesztő workshopra. Ez egy holland gyerekkönyv adaptációja, az a címe, hogy *Hogyan írtam véletlenül egy könyvet?* A Cinekid Script LAB-ben fejlesztjük fél évig és ha kapunk támogatást, akkor nemzetközi koprodukcióban tudjuk megvalósítani. A történet arról szól, milyen hatással van az írás és az alkotás egy kislány életére, és hogyan tudja ez átsegíteni őt a gyászfeldolgozáson. Ez elsőre talán komor téma egy gyerekfilmnél, de a hollandok nagyon jó példát mutatnak arra az ifjúsági és gyerekfilmjeikben, hogyan lehet komoly kérdésekről könnyedén beszélni a fiatal közönséghez. Én is erre törekszem.

Az InterCom szeptember 10-i bemutatója.

